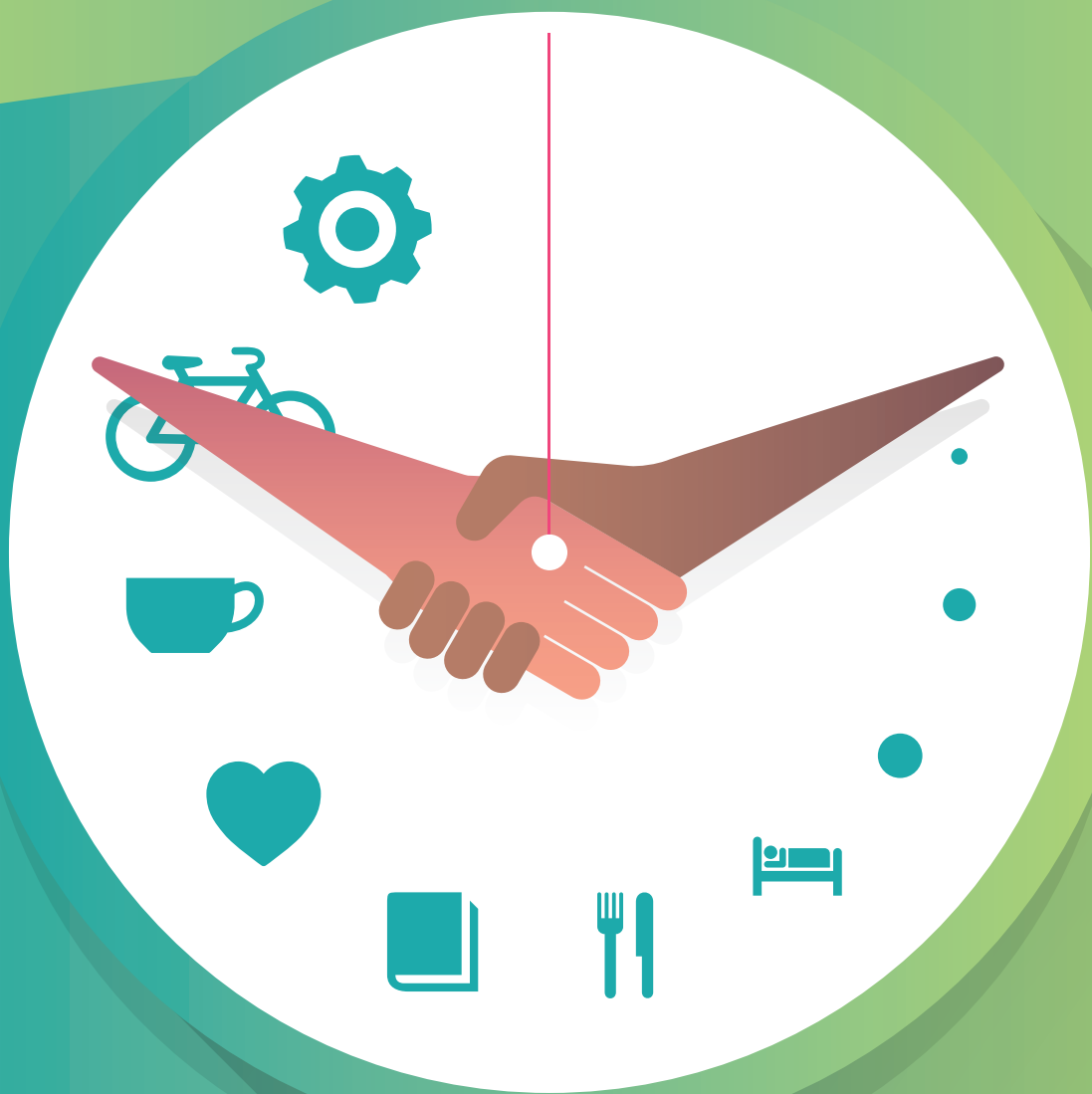

PACTE DEL TEMPS

ARGENTONA

Objectiu
2025

Ajuntament
d'Argentona

REFORMA HORÀRIA

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ	3
1.1. ANTECEDENTS	3
1.2. FONAMENTACIÓ	4
1.3. OBJECTIU 2025	6
2. METODOLOGIA	9
3. REALITAT D'ARGENTONA	11
3.1. TAULA SECTORIAL 1: LLEURE	11
3.2. TAULA SECTORIAL 2: SERVEIS MUNICIPALS	12
3.3. TAULA SECTORIAL 3: EDUCACIÓ	13
3.4. TAULA SECTORIAL 4: RESTAURACIÓ	14
4. BONES PRÀCTIQUES	15
4.1. LLEURE	15
4.2. SERVEIS MUNICIPALS	15
4.3. COMERÇ I CONSUM	16
5. COMPROMISOS I MESURES	17
5.1. TAULA SECTORIAL 1: LLEURE	17
5.2. TAULA SECTORIAL 2: SERVEIS MUNICIPALS	19
5.3. TAULA SECTORIAL 3: EDUCACIÓ	20
5.4. TAULA SECTORIAL 4: RESTAURACIÓ	23
6. LIDERATGE I GOVERNANÇA	24
6.1. EL ROL DEL GRUP MOTOR	24
6.2. SEGUIMENT I AVALUACIÓ	24
6.3. FINANÇAMENT	25
7. DICCIONARI	26
ANNEX 1: RESUM DE COMPROMISOS I MESURES	29
ANNEX 2: PROTOCOL DE REUNIONS, RODES DE PREMSA I CANALS DE COMUNICACIÓ	32
ANNEX 3: DOCUMENTS DE REFERÈNCIA	34

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Antecedents

La desorganització horària a Catalunya és el resultat de la superposició dels vells horaris fabrils, alterats per les transformacions patides pel model de creixement econòmic durant els anys del “desarrollismo” franquista i pel més recent impacte de les demandes pròpies dels anys de creixement del sector dels serveis. Cal afegir-hi, també, la persistència d'una cultura presencialista en el treball i la poca flexibilitat pactada dels models laborals. Aquesta situació deriva en seriosos obstacles per a la competitivitat i la producció empresarial; en l'augment de riscos psicosocials per a les persones treballadores; en la persistència de la desigualtat per sexes en les condicions de treball; en problemes de salut derivats de la manca de descans en adults i infants; en baixos rendiments educatius; en la manca de temps familiar i personal per al lleure, la cultura o l'activisme social, i en una disminució del benestar de la societat en general.

Al llarg dels darrers anys s'ha aprofundit en la recerca sobre els efectes de la desorganització horària, i els estudis de què disposem mostren que es fa del tot necessari i urgent desfer-se de la rèmora que representa la rigidesa horària actual, incapaç de fer front a la complexitat del moment present. A gairebé tota Europa l'horari laboral és de vuit o nou del matí a cinc o sis de la tarda, parant un màxim d'una hora per dinar a meitat de la jornada. A Catalunya, però, és habitual que la població treballadora s'aturi dues hores per dinar –en l'àmbit escolar poden ser tres-, i que la jornada laboral s'allargui fins a les set o les vuit del vespre o més enllà. Aquesta jornada poc compactada provoca que el sopar es faci a partir de les nou en el millor dels casos, dificulta el temps de cura d'infants i gent gran, afebleix la participació cívica i comunitària, impossibilita el gaudi de la cultura i, per descomptat, entorpeix el funcionament de les organitzacions. A més, l'hora punta televisiva s'acomoda a aquests horaris, fet que afecta negativament les hores de son. En definitiva, entren en col·lisió el temps productiu, el temps de lliure disposició personal i el temps de descans. Aquesta organització del temps de vida quotidiana no té l'origen en el clima, un mite que es desmunta tot sol comprovant que a la Catalunya del Nord, Portugal, el Marroc, la Provença, Itàlia o Grècia tenen uns horaris molt més adequats per fer compatibles aquests diferents àmbits.

Així mateix, a Europa fa algunes dècades que va començar la substitució dels horaris nascuts amb l'era industrial per uns altres d'adaptats i més flexibles a les exigències de més igualtat, de productivitat més racional i de participació de la ciutadania. Els diversos estudis de la Fundació Europea per a la Millora de les Condicions de Vida i de Treball (Eurofound) amb dades d'Eurostat mostren que s'està avançant pel bon camí, tot i que hi ha diferències entre estats segons els models adoptats i amb relació a la seva idiosincràsia particular. Al nostre país, en canvi, el debat tot just s'ha iniciat fa pocs anys i fins ara no s'ha pres consciència de manera més àmplia -i en un context de crisi- que cal trobar fórmules d'optimització dels recursos escassos i que cal proposar estils de vida no determinats exclusivament per una mal entesa compulsió productivista i consumista.

Introducció

Davant d'aquesta situació, el que caldria aconseguir és una ordenació horària bàsica a partir de la qual fos possible la flexibilitat pactada individualitzada segons les necessitats i decisions particulars. Es tractaria de partir d'un horari adequat a les exigències fonamentals d'una millor salut pública i benestar social, que afavorís la racionalitat organitzativa de l'activitat econòmica i alhora incrementés tant com fos possible el temps de lliure disposició personal. Al capdavant, és a través d'una millor estructura horària que es pot donar resposta a la major complexitat de la societat actual i futura, que es pot incidir en el benestar col·lectiu i que es poden combatre les antigues i noves formes de desigualtat.

L'èxit d'aquesta reforma horària, però, depèn de tots els agents que, d'una manera o altra, tenen responsabilitats en l'organització dels temps socials. I és per aquesta voluntat d'implicació que els municipis són claus. En aquest context s'impulsa, amb tots els agents implicats, el Pacte del Temps d'Argentona.

1.2. Fonamentació

La reforma horària es conceptualitza entre el 2014 i 2016 i recull recerca desenvolupada a Catalunya al llarg de dues dècades. Un cop que el Govern aprova, el 18 de març de 2014, donar suport a la Iniciativa per a la Reforma Horària, s'encarrega al Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible (CADS) un dictamen de fonamentació de la transició cap a la reforma horària al nostre país.

El treball realitzat constata els múltiples avantatges que aquesta reforma podria suposar i arriba al convenciment que la seva implementació representaria una millora del nostre dia a dia en les diverses etapes vitals, i un canvi especialment positiu per a la societat catalana.

Concretament, i avançant tan sols alguns exemples, podria facilitar que la ciutadania disposés de més temps per a la seva vida personal i pogués compaginar millor la vida familiar i laboral, que treballés de forma més eficient, i que la redistribució horària acabés incidint favorablement en la implicació social i la qualitat de vida. Escau, doncs, iniciar el camí de les polítiques públiques en aquesta direcció.

Malgrat aquesta aproximació tan positiva, confirmada per les persones expertes consultades, el CADS aborda aquesta qüestió amb un profund respecte, constatats tots els aspectes que cal analitzar, consensuar i executar per assolir objectius concrets en els camps laboral, social i formatiu. No es pot oblidar que el repte és assolir canvis de fons en la cultura i l'organització de la societat, de les persones i de les empreses.

L'informe del CADS 5/2014, de 5 de novembre, aporta la fonamentació sol·licitada per part del Govern i confirma que hi ha acord generalitzat en els arguments que apunten a la bondat de la reforma. A partir d'aquest moment serà especialment transcendent el treball que faci el Govern, atès que la recerca documental i les nombroses converses

mantingudes amb experts apunten que cal continuar estudiant a fons els mecanismes a través dels quals cal articular aquest procés.

Els reptes i dificultats d'una reforma com la que es planteja són molt considerables. Nogensmenys, tot sembla apuntar que les oportunitats i els beneficis associats superaran a bastament l'esforç necessari. És per aquest motiu que el CADS encoratja el Govern a iniciar les actuacions necessàries per a la reforma horària i a consensuar els canvis necessaris en els diferents àmbits amb tots els sectors implicats.

D'altra banda, el 10 de juny de 2014 es constitueix al Parlament de Catalunya la Comissió d'Estudi de la Reforma Horària (de conformitat amb la Resolució 646/X del Parlament de Catalunya). La Comissió es crea arran dels treballs i propostes aportats pel Grup motor de la Iniciativa per a la Reforma Horària.

Es parteix d'un suport unànim per part de tots els grups polítics del Parlament de Catalunya, que reconeixen la necessitat, i, fins i tot la urgència, de dur a terme mesures concretes que puguin comportar un canvi horari a la nostra societat. Aquest consens de partida és la millor garantia per aconseguir unes propostes sòlides que després puguin concretar-se en normes jurídiques efectives.

Es considera que es tracta d'una comissió especialment rellevant perquè es basa en la quotidianitat de la vida de les persones i en el suport a la seva qualitat de vida. Aquest aspecte, sens dubte substantiu, fa que, al llarg de les sessions, apareguin conceptes poc usuals en altres comissions parlamentàries com ara el grau de felicitat de la població, l'ètica humanística o la mesura del benestar social, tots ells estretament relacionats amb l'organització horària.

Les jornades de treball s'estructuren en 8 sessions on es tracten els diferents àmbits en què impactaria la reforma horària, tenint en compte els diversos estudis disponibles en cada un d'ells i amb la participació de persones expertes que col·laboren amb les seves dades i coneixement a concretar algunes propostes.

L'informe, presentat el 14 de juliol de 2015, descriu algunes de les aportacions més significatives realitzades al llarg d'aquest temps de treball, així com les principals conclusions i propostes exposades al llarg de les sessions, tant per les persones membres representants dels diferents grups polítics com per les persones expertes i ponents convidades en funció dels àmbits de coneixement tractats.

Per últim, el 2013, en la Resolució 202/X sobre mesures de racionalització dels horaris laborals per a la conciliació de la vida personal, laboral i familiar, el Parlament de Catalunya insta al Govern de la Generalitat a encarregar al Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya (CTESC), per mitjà del Consell de Relacions Laborals (CRL), un informe sobre les mesures que s'han d'adoptar en els àmbits del treball, de l'economia i de la societat, per a una racionalització dels horaris que contribueixi a la conciliació de la vida personal,

Introducció

familiar i laboral de les persones, i especialment a afavorir la igualtat entre homes i dones. En compliment del mandat parlamentari, el CTESC acorda la realització d'un informe, que finalment va ser presentat el 8 d'abril de 2015, sobre la racionalització dels horaris, centrat en la gestió del temps de treball remunerat amb l'objectiu últim d'elaborar un seguit de consideracions i recomanacions al Govern en aquest àmbit, en compliment de la seva finalitat, reconeguda a l'article 72.2 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya.

1.3. Objectiu 2025

La reforma horària proposa l'impuls de canvis horaris perquè puguem gaudir de més llibertat en la gestió del nostre temps. Perquè sincronitzant els nostres hàbits horaris amb els de la resta del món i amb un ritme més ordenat, aconseguirem guanyar temps al temps i, en definitiva, millorar en salut i qualitat de vida. La reforma horària impulsa uns hàbits horaris cívics, potenciant la igualtat entre les persones, les nostres capacitats de bona relació i, sobretot, la nostra salut i benestar.

L'Objectiu 2025, liderat per la Generalitat de Catalunya, és el propòsit en què les institucions i organitzacions promotores del Pacte per a la Reforma Horària es comprometen a:

1. Recuperar les dues hores de desfasament horari amb relació a la resta del món.
2. Impulsar una nova cultura del temps a les organitzacions a favor de models més eficients i més flexibles per atendre les noves necessitats socials.
3. Consolidar el factor temps com a nova mesura de llibertat, equitat i benestar.

L'Objectiu 2025 vol contribuir a:

- Augmentar els nivells de benestar social de la ciutadania i protegir-ne la salut, especialment la dels col·lectius més vulnerables.
- Fer una distribució més racional del temps en la vida quotidiana.
- Assolir uns nivells més alts de conciliació de la vida familiar, laboral i personal.
- Afavorir la pràctica d'activitats que contribueixin a l'adopció d'hàbits més saludables.
- Millorar el rendiment escolar.
- Incrementar el temps per al descans.
- Assolir els objectius de corresponsabilitat i d'equitat de gènere.
- Afavorir la participació ciutadana en iniciatives i organitzacions de la societat civil i en la gestió dels afers públics.
- Millorar la productivitat i la competitivitat de les empreses.
- Incrementar el rendiment laboral, afavorir la millora en la presa de decisions i reduir la sinistralitat laboral.
- Fer possible la sostenibilitat energètica per l'estalvi d'energia derivat de la compactació d'horaris i per la reducció dels desplaçaments al lloc de treball.

Per aconseguir-ho, la reforma horària proposa, allà on el sector, l'activitat i el lloc de treball ho permetin, compactar la jornada laboral per avançar l'hora de sortida de la feina, introduir horaris laborals més flexibles d'entrada i sortida, avançar les hores dels àpats,

tant del dinar com del sopar i sincronitzar els horaris d'empreses, institucions i actors socials i culturals.

L'Objectiu 2025 ens ha de portar en els propers anys a equiparar els següents indicadors amb la mitjana europea, allà on sigui possible, de forma que se segueixi una tendència a:

Salut

- Avançament de l'hora d'anar a dormir.
- Recuperació del temps de son perdut.
- Reducció de l'estrès de les persones treballadores, especialment el femení.

Organitzacions

- Augment dels mecanismes de flexibilitat pactada laboral.
- Increment del teletreball.
- Reducció a un màxim d'una hora de la pausa per dinar a les organitzacions.
- Avançament de la finalització de la jornada laboral.
- Augment de la productivitat per hora treballada.
- Millora de la competitivitat de les organitzacions.
- Reducció de l'absentisme laboral injustificat.
- Aplicació de la bossa d'hores.
- Reducció de la rotació a les organitzacions.
- Augment del nombre de persones treballadores que fan els àpats en una franja horària saludable.

Serveis públics

- Avançament del tancament dels equipaments i edificis públics.
- Augment dels pactes del temps als municipis.
- Augment de les gestions administratives realitzades en línia.
- Avançament de l'horari de finalització de l'activitat pública.

Educació

- Incorporació del dinar en l'horari dels instituts.
- Avançament dels horaris de l'activitat extraescolar.
- Avançament de l'horari de finalització de les activitats extraescolars.
- Avançament de l'horari de finalització dels estudis superiors.

Cultura i oci

- Equiparació de l'hora punta televisiva.
- Avançament de l'horari dels espais informatius a la televisió.
- Avançament de l'hora de finalització de l'activitat físicoesportiva.
- Eliminació de l'oferta televisiva destinada a infants i adolescents en horari nocturn.

Comerç i consum

- Augment de la compactació horària dels comerços.
- Consolidació d'una franja horària de consum responsable.

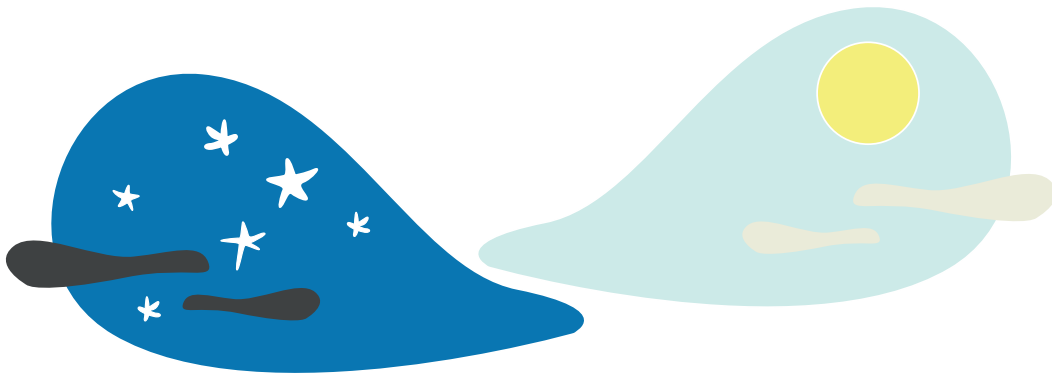
Introducció

Mobilitat

- Disminució del temps esmerçat en desplaçaments de residència a feina.
- Reducció de l'accidentalitat in itinere.
- Increment de l'oferta de transport públic i col·lectiu en els horaris de màxima afluència.

Per tal d'assolir l'Objectiu 2025, el Pacte per a la Reforma Horària especifica la seva actuació a través d'eixos d'acceleració i mesures d'acceleració.

Els promotors fan una crida a tots els actors en tots els seus graus i qualitats a fer possible l'acceleració horària. L'èxit de la reforma horària dependrà de la resposta positiva i proactiva de la ciutadania i del compromís explícit de les organitzacions i territoris.

2. METODOLOGIA

Un cop acordat l'impuls d'un pacte local per a la reforma horària al municipi, es dona el tret de sortida i s'inicia el procés de concertació amb tots els actors del municipi. És una actuació que pretén sensibilitzar, generar debat i diàleg, recollir reptes i oportunitats, i negociar i arribar a acords a partir d'elements clau com l'educació, la mobilitat i la via pública, els serveis municipals i el teixit productiu i comerç i consum.

Cada taula de debat està formada per agents socials i institucionals del municipi, com ara representants d'entitats i la ciutadania, així com del propi ajuntament.

L'objectiu d'aquestes taules és negociar els acords facilitadors de la realització de la reforma horària considerats com els més idonis per tots els agents implicats.

El procés de concertació està doncs impulsat a través de taules sectorials i consta de les fases següents:

- 1 Preparació
 - 1.1. Redacció del document de treball (temàtiques i límits treball)
 - 1.2. Document metodològic de recollida de dades (guió)
 - 1.3. Convocatòria per als participants (agents implicats en cada sector)
- 2 Desenvolupament
 - 2.1. Primera sessió (compromís amb la reforma horària, límits i condicionants i mesures facilitadores)
 - 2.3. Segona sessió (compromís i consens de mesures facilitadores)
- 3 Resultats
 - 3.1. Informe final amb els compromisos i mesures

A la primera sessió els actors projecten el procés de canvi, que es veu reflectit amb la participació activa en aquest procés i en la seva validació. Expressen els termes en els quals s'ha de formular l'arribada a l'Objectiu 2025. Comporta definir els límits en els quals cada actor hi està d'acord. Basant-se en aquests condicionants, els actors formulen, en positiu, propostes per arribar als objectius plantejats.

A la segona sessió, els actors projecten un compromís. Aquest compromís és l'expressió pública i consensuada de l'acord en ferm del conjunt d'actors i institucions que formen l'àmbit d'acceleració. Es consensuen el conjunt de mesures facilitadores que contribuiran en assolir el compromís explicitat.

De forma prèvia al procés de concertació, es porta a terme una reunió amb el Grup motor per a la reforma horària d'Argentona, el dia 27 de setembre de 2018, on es planteja quins són els sectors on cal incidir al municipi.

Metodologia

El procés de concertació s'estructura a partir de la constitució de les següents taules sectorials, de les quals es porten a terme les següents reunions, en les dates indicades:

- Lleure (21/11/18).
- Serveis municipals (14/12/18 i 31/1/19).
- Educació (31/1/19 i 12/2/19).
- Restauració (20/2/19).

3. REALITAT D'ARGENTONA

El municipi és la base de l'organització territorial i element primari de participació ciutadana en els assumptes públics. Però també és l'espai de convivència, d'activitat econòmica i cultural. Totes aquestes circumstàncies generen un reglament d'hores de sortida i entrada de trens, autobusos i altres vehicles de transports de viatgers, de les classes als centres educatius, del començament i acabament d'una activitat laboral, etc. La població, les condicions de vida, l'urbanisme, els sectors econòmics predominants, el territori i medi ambient també influeixen.

A continuació es detalla, per a cada àmbit les característiques i barreres identificades per les persones participants a les taules sectorials.

3.1. Taula sectorial 1: Lleure

El debat se centra en l'Agrupament escolta Calabrot d'Argent a partir de dos aspectes fonamentalment:

- **L'organització interna** de l'agrupament, cosa que té especial incidència en la gestió del temps de totes les persones implicades: caps, infants i joves, famílies, federació, principalment. En relació a això, el grup comparteix el següent:
 - a. Les reunions no són sempre del tot operatives.
 - b. No es programen caps de setmana lliures, per tal de facilitar la disponibilitat de temps lliure per als caps, i també per a les famílies.
 - c. Existeix poca comunicació amb Escoltes Catalans.

Realitat d'Argentona

- La distribució horària de la **jornada en les sortides i campaments**, en relació al temps dels àpats i el temps del descans, com a indicadors clau de salut. Aquestes són les principals limitacions:
 - a. No es compleixen els horaris programats en sortides i campaments.
 - b. Es practiquen horaris poc saludables per als nens i infants, quant al temps dels àpats i el temps del descans (se sopa cap a les 22 h i se'n van a dormir cap a les 0 h - 1 h; els caps se'n van a dormir cap a les 3 h - 4 h).

Les conclusions podrien ser extrapolables, tenint en compte les particularitats, a altres entitats socials i de lleure del municipi.

3.2. Taula sectorial 2: Serveis municipals

S'apunta, en un inici, la necessitat d'una transformació de país, d'una nova cultura, on es posi prioritat en la racionalització dels horaris. Tot i no ser un factor determinant per a la comunitat de persones expertes, el factor climàtic s'apunta com un element afegit a la dificultat per al canvi.

Ja en concret, es debat al voltant dels horaris dels equipaments de la ciutat, analitzant, per a cadascun d'aquests, les principals característiques, límits i possibilitats al voltant d'un possible canvi en l'hora d'obertura i de tancament.

De forma genèrica

No es veu un possible marge de millora per als següents actes, serveis i equipaments:

- La biblioteca (tanca a les 20.30 h; dissabtes de 10 a 13.30 h; no obre diumenges).
- Les comissions de la Cavalcada de Reis i del Carnestoltes, les quals tenen una durada excessiva.

Equipaments esportius

Es va limitar l'hora d'acabament de l'activitat a les 22 h, facilitant les claus a les entitats, però es va deixar de fer, ja que no sempre es deixava les instal·lacions en les condicions adequades.

Quant a la utilització d'instal·lacions escolars, la principal resistència provindria de les entitats, que tenen la clara preferència d'entrenar en pavelló cobert. A més, caldria plantejar-se que les escoles finalitzessin abans la jornada lectiva.

A Argentona no es cobra cap quota per l'ús dels espais, per la qual cosa entitats d'altres poblacions escullen la població per als seus entrenaments.

En general, es planteja que sembla necessari donar valor al recurs públic i que les entitats prenguin consciència sobre això.

Museu del càntir

L'horari actual és de 10 h a 14 h i de 16 h a 20 h.

Deixalleria

L'horari actual és de 10 h a 13 h i de 16 h a 19 h.

OAC

L'horari actual sembla adequat, tot i que es podria fer una millora quant a la tarda que es manté obert al públic.

Casal de la gent gran

L'horari de matins està condicionat per activitats concretes que es porten a terme en les seves instal·lacions. Per la tarda, l'entitat Casal de la gent gran se n'encarrega de la seva gestió.

3.3. Taula sectorial 3: Educació

Es porta a terme un debat conjunt escola-institut, tot i que les problemàtiques associades són diferents per a cada franja d'edat. S'ha aconseguit, així, analitzar des d'una perspectiva global en l'evolució dels infants, adolescents i joves.

A continuació es relacionen les barreres identificades pels actors signataris del Pacte:

- L'àmbit educatiu està supeditat a la resta d'activitats: teixit productiu, cultura i oci, administració, etc. Es veu necessari que el canvi es produeixi de forma integral per tal de transformar els horaris en l'educació.
- El teixit productiu és el principal motor de canvi, i és en les empreses on s'ha d'incidir de forma especial per tal d'assolir una eventual reforma horària.
- S'apunta que l'actual càrrega lectiva suposa una de les principals dificultats que cal superar per a una nova distribució horària. Amb l'actual jornada intensiva els estudiants disposen de temps per la tarda per realitzar els deures i fer altres activitats.
- La programació de la televisió és una limitació que també cal tenir en compte quan es tracta de racionalitzar els horaris de la ciutadania.

Realitat d'Argentona

- Es fa evident que els joves han de dormir més hores i que han de ser ells mateixos els que siguin conscients d'aquesta evidència.
- El moment evolutiu dels joves i adolescents és també un problema a tenir en compte, ja que per a les famílies suposa un conflicte diari el fet d'aconseguir que dormin les hores necessàries per a un bon descans.
- El poc temps disponible compartit entre mares i pares i fills condiciona la responsabilització en l'entorn família per a l'educació de l'alumnat, de forma que es tendeix a la permissibilitat i a la manca de límits per por al conflicte, en alguns cassos.
- Quant a la introducció del dinar en una franja horària saludable, la principal limitació identificada és de tipus logístic, per problemes de capacitat dels menjadors.
- Existiria la necessitat de suficient espai refrigerat per a les carmanyoles de tot l'alumnat. La gestió de les carmanyoles a les neveres podria ser complicat, ja que es trobarien barrejades, amb el risc d'equivocar-se i suposaria un perill per les al·lèrgies, intoleràncies, etc.
- Existeix consens sobre el fet que tot i disposar dels recursos necessaris, el desconeixement sobre el tema (amb el focus en la salut) entre la comunitat educativa, és una altra barrera a tenir en compte.

3.4. Taula sectorial 4: Restauració

A Argentona hi ha un total de 15 restaurants, aproximadament, dels quals 10 són membres de l'associació Argentona Es Mou. El major volum de consum es produeix el cap de setmana, i, en aquest sentit, existeix la percepció que en els últims temps la ciutadania tendeix a sortir més al municipi. Els clients de fora d'Argentona es veuen atrets, fonamentalment, gràcies a pàgines web especialitzades de restauració que recomanen els establiments.

Com a principals barreres per al canvi, s'apunta:

- El canvi en els horaris s'ha de donar en primer lloc a les grans empreses, ja que el teixit productiu és el principal motor de canvi.
- El canvi horari s'ha de donar en tots els municipis i ciutats, ja que, en cas contrari, els establiments es poden veure perjudicats.
- S'expressa el desig d'una millora en els horaris actuals, però la realitat és que aquests es confeccionen en funció de la demanda dels clients.
- És necessari fer pedagogia i sensibilitzar a la ciutadania sobre la necessitat d'uns horaris més saludables.
- Després de la situació de crisi viscuda en els darrers anys, és important oferir flexibilitat horària als clients, de forma que els establiments s'adaptin a les seves necessitats.

4. BONES PRÀCTIQUES

4.1. Lleure

Les principals bones pràctiques identificades que es donen a l'Agrupament Escolta Calabrot d'Argent són:

- Es planifica anualment les sortides, per tal que es puguin programar amb prou antelació les activitats familiars.
- La comunicació amb les famílies, via missatgeria instantània, funciona de forma òptima i fluida.
- Les plataformes i les xarxes socials (web, Instagram, Facebook) funcionen com a mitjà de comunicació corporativa de l'entitat.
- Es fa coincidir les sortides dels nens i joves de diferents grups d'edat, per facilitar la disponibilitat de temps a les famílies.
- Els caps de setmana amb ponts no es fa cau, per tal que les famílies puguin fer activitats.

4.2. Serveis municipals

De forma genèrica, s'apunta les següents bones pràctiques com a ciutat:

- Els Consells i les reunions s'han avançat, de forma que es porten a terme de 19 h a 21 h.
- Es porta a terme formacions per a la tramitació online a tota la ciutadania, per tal de reduir la bretxa digital.
- La neteja de les instal·lacions de l'ajuntament es porta a terme a partir de les 13 h, facilitant així uns horaris més humanitzats per a les persones treballadores de la neteja.
- L'horari d'atenció al públic del Servei municipal de promoció econòmica és de 9.30 h a 13:30 h; en cas de què aquest horari no s'ajusti a les necessitats de la ciutadania, es concerta una cita per la tarda.
- S'ha avançat els horaris dels Consells escolars: a les 15 h a les escoles bressol, 17 h a les escoles de primària i 19 h per a la xarxa d'AMPA i consell municipal.

Cultura i festes populars

En aquest àmbit existeixen les següents bones pràctiques en relació a uns horaris més racionals i saludables:

- Els espectacles programats a La Sala s'han avançat mitja hora, de forma que actualment es fan a les 20:30 h.
- A la festa major, es contracta un autobús per a la nit, amb una freqüència de 30 minuts, per facilitar la tornada en qualsevol moment de la matinada, per les persones de fora d'Argentona.

Servei municipal de promoció econòmica

L'horari actual suposa una bona pràctica, de forma que només es treballa per la tarda en cas de demanda concreta per part de la ciutadania.

Bones Pràctiques

4.3. Comerç i consum

Actualment, hi ha diferents comerços i establiments que han fixat l'hora de tancament a les 19 h:

- Instants Fotografia.
- Ferreteria l'equip.
- L'estanc.
- Graneria Serra.
- Start bikes (19:30 h).

5. COMPROMISOS I MESURES

A continuació es detallen els compromisos als quals han arribat els principals actors i representants dels diferents acceleradors al municipi, els quals es concreten en mesures resultants del procés de concertació per a cadascun d'aquests acceleradors, segons la seva tipologia (a l'annex 1 es facilita un resum de les mesures).

Prèviament, es detalla els compromisos i propostes recollits al Pacte per a la Reforma Horària, dins del marc de l'Objectiu 2025, per a tota Catalunya.

5.1. Taula sectorial 1: Lleure

Compromís Objectiu 2025

Les organitzacions d'associacionisme i tercer sector social i cultural i les organitzacions empresarials de cultura de proximitat projecten impulsar la reforma horària partint del principi de promoció de la salut, per aconseguir el respecte dels ritmes circadianis pel que fa al temps d'activitat, d'àpats i de descans (franja horària saludable).

També cal garantir un compromís vers la qualitat de la participació i/o del servei ofert, promovent noves formes d'organització i gestió del capital humà.

Proposta

- Millora dels processos interns de treball a les organitzacions del sector per tal d'augmentar l'eficiència i la qualitat en el seu funcionament.
- Generalització dels àpats en una franja horària saludable en les activitats organitzades, com a element facilitador del canvi.
- Adaptació a la realitat del tercer sector de l'Acord d'impuls laboral de la reforma horària. 10 objectius per a la negociació col·lectiva.

Compromisos i mesures a Argentona

Les propostes de canvi que es fan són:

- Planificar les tasques periòdiques de la gestió diària de l'entitat (com per exemple, la compra de material).
- Millorar la comunicació interna entre els caps, com ara establint criteris clars en la dinàmica existent de la missatgeria instantània.
- Establir un protocol de reunions amb bones pràctiques, amb els principals aspectes a tenir en compte en els espais de participació i decisió. Es presenta a continuació un exemple:

ABANS...

1. *Identificar els objectius concrets que es busquen assolir amb la reunió.*
2. *Decidir si la reunió és necessària o pot ser substituïda per un altre format (comunicat, correu electrònic...).*

Compromisos i mesures

3. *Determinar qui de l'equip de treball hi ha d'assistir.*
4. *Valorar si és del tot necessari assistir-hi o si és possible delegar l'assistència o si és suficient la lectura dels acords a posteriori.*
5. *En cas de dispersió geogràfica, convocar a les persones assistents per videoconferència.*
6. *Preparar l'ordre del dia, en funció dels objectius i de les persones assistents.*
7. *Realitzar una convocatòria clara i amb suficient antelació.*
8. *Recollir i organitzar tota la informació necessària a tractar.*
9. *Preparar de forma prèvia els temes a tractar per part de totes les persones assistents.*
10. *Confirmar l'assistència a la reunió.*

DURANT...

11. *Començar i finalitzar puntualment en l'hora prevista.*
12. *Respectar l'ordre del dia i els torns de paraula, així com el temps dedicat per a cada tema i a cada intervenció.*
13. *Reconduir i tornar a centrar el tema a tractar, quan així sigui necessari.*
14. *Convidar a les persones participants a apagar el dispositiu mòbil o mantenir-lo en silenci, per evitar interferències i distraccions.*
15. *Concretar acords i assignar tasques amb responsables i terminis d'execució concrets.*

DESPRÉS...

16. *Enviar l'acta de la reunió a totes les persones assistents.*
17. *Portar a terme un seguiment efectiu dels acords als quals s'arribin.*
18. *Informar als equips de treballs sobre els acords i les tasques que se'n derivin.*

Cal tenir en compte els següents aspectes:

- a. *Es fa necessari separar el temps de sopar i la reunió, per tal d'assolir espais de decisió més operatius.*
 - b. *Cal introduir el rol de moderador de reunions. Aquest paper podria tenir caràcter rotatiu.*
 - c. *En el cas d'allargar-se la reunió més del previst, es poden deixar els punts pendents per a la següent reunió.*
 - d. *Per a disposar d'un mecanisme d'avís, es pot utilitzar un rellotge amb alarma, com ara un rellotge de cuina, per limitar els temps de paraula.*
- *Ajustar el número d'activitats a realitzar durant la jornada als campaments i sortides, per tal d'aconseguir una planificació més realista.*

5.2. Taula sectorial 2: Serveis municipals

Compromís Objectiu 2025

Els serveis públics catalans projecten impulsar la reforma horària partint del principi de qualitat del servei públic i el principi de promoció de la salut, per aconseguir el respecte dels ritmes circadianis pel que fa a temps d'activitat, d'àpats i de descans (franja horària saludable).

En definitiva, garantir el compliment òptim dels serveis públics i el principi d'autonomia de les diferents administracions a dissenyar els seus propis horaris tenint en compte les especificitats o particularitats, sempre que es respecti una franja horària saludable i sense perjudici de l'adequada/correcta prestació del servei públic.

Proposta Objectiu 2025

- Generalització dels àpats en un horari saludable per a les persones treballadores.
- Adaptació dels horaris i de l'agenda política de les persones en càrrecs electes o llocs directius a la reforma horària.
- Establiment d'un horari de tancament dels equipaments públics.
- Adhesió al Pacte Nacional per la Societat Digital, amb l'objectiu que la relació entre la ciutadania i l'Administració eviti el desplaçament presencial, afavoreixi l'ús òptim del temps i permeti la conciliació.
- Concreció de la reforma horària per part de les corporacions locals en els municipis per mitjà de pactes del temps, amb la implicació de les organitzacions socials, econòmiques i ciutadania.

Compromisos i mesures a Argentona

Les propostes resultants són les següents:

De forma genèrica

- Establir un Protocol per a reunions (tant internes com externes), rodes de premsa i canals de comunicació, per a optimitzar i racionalitzar el temps. Quant a aquest document (vegeu annex 2), tenir en compte que cal:
 - a. Establir si la reunió és necessària o es pot substituir per un format alternatiu (comunicat...) i si és necessari que assisteixi el directiu/responsable o es pot delegar en algú de l'equip.
 - b. Portar a terme una campanya de comunicació i sensibilització sobre els criteris establerts en el Protocol, tant a nivell intern (persones treballadores, responsables, directius i càrrecs polítics de l'ajuntament) com extern (ciutadania).
 - c. Limitar l'abast del Protocol a les reunions d'equip, de projectes i reunions de treball, internes o externes (excloure entrevistes o reunions d'òrgan col·legiat, comissions...).

Compromisos i mesures

Equipaments esportius

- Portar a terme una interlocució amb les entitats esportives per tal de:
 - a. Sensibilitzar les entitats sobre la necessitat de practicar uns hàbits més saludables, en especial quant el temps de descans (presentant un document explicatiu al Consell d'esports).
 - b. Fer un mapa per tal d'identificar els espais buits a la ciutat i repensar l'ús d'aquests espais, per tal d'aprofitar escoles, gimnasos, etc. per als entrenaments, especialment per als mesos de març a juny i de setembre i octubre.
- Plantejar al personal dels equipaments (conserges) la necessitat de facilitar les condicions necessàries (nevera, microones...) per a dur a terme el sopar en una franja horària saludable (per tant, abans de l'horari de sortida, preferiblement cap a les 20 h).
- Cobrar un preu simbòlic a les entitats per a l'ús dels equipaments, per, d'aquesta manera, sensibilitzar i donar valor a un recurs públic.

Festes populars

- Plantejar en la Comissió de la Festa Major l'avançament dels horaris; actualment hi ha dues hores clau, les 20.30 h i les 0 h. Es tractaria d'avançar tots dos horaris.
- Informar a la ciutadania, mitjançant cartellera a les parades de bus, sobre el servei de bus nocturn per a les festes de Les Santes de Mataró.

Servei municipal de promoció econòmica

- Portar a terme una campanya de comunicació per publicitar el servei de cita sota demanda (anunciar-ho al web, etc.).

Museu del càntir

- Portar a terme una enquesta d'assistència per valorar l'avançament en l'hora de tancament (19 h o 19.30 h).

Deixalleria

- Valorar la possibilitat d'obrir a les 15 h i obrir un parell de dies a la tarda a les 15 h.

OAC

- Fer una enquesta i portar a terme una anàlisi de les dades d'assistència. En el cas que sigui possible, de forma que el servei ofert no es vegi afectat, portar a terme una prova pilot (valorant l'impacte del canvi) on s'avanci una hora l'horari d'hivern de tarda (passar de 16 a 19 h a 15 a 18 h), en dues fases (en un primer moment 30 minuts, i finalment 1 hora).

Casal de la gent gran

- Avançar mig hora l'horari d'obertura i de tancament (actualment és de 15.30 h a 20 h).
- Ampliar l'horari d'obertura als matins (10 h a 13 h) del cap de setmana; plantejar en la Junta del Casal quina seria la millor fórmula, com ara l'autogestió per part de l'entitat.

Zona vermella (aparcament)

- Avançar l'horari de la zona vermella, de 16 h a 19.30 h (actualment és de 17 h a 20 h).

5.3. Taula sectorial 3: Educació

Compromís Objectiu 2025

La comunitat educativa projecta la reforma horària en l'àmbit educatiu preservant i promovent en tot moment l'interès superior de l'infant per damunt d'altres consideracions, recollit en la Convenció Internacional dels Drets de l'Infant de les Nacions Unides (1989) i la Llei catalana dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència (2010).

Aquest marc jurídic, també reconegut en la Llei d'educació de Catalunya (2009), inclou el dret a l'educació i al lleure educatiu, per la qual cosa es fa referència a l'horari educatiu en la seva globalitat.

Es defensa en tot moment el principi d'inclusió, equitat i igualtat d'oportunitats i el principi de promoció de la salut respectant els ritmes circadianis: temps d'activitat, d'àpats i de descans (en una franja horària saludable). El temps del migdia esdevé un moment clau, concebut com a temps educatiu. Es garanteix el principi d'autonomia de cada centre a dissenyar els seus horaris tenint en compte les diferents especificitats o particularitats (públic, privat o concertat; educació primària o secundària; diversitat territorial; escola rural; entorn turístic, etc.), sempre que es respecti una franja horària saludable. L'organització dels temps educatius ha de diferenciar els horaris de l'alumnat, les persones professionals i el centre escolar.

Per últim, és fonamental assolir la reforma horària en el teixit productiu per tal de compatibilitzar horaris educatius i laborals.

Proposta Objectiu 2025

- Protecció de la franja horària de 8 a 16 hores com a horari lectiu en els ensenyaments universal i obligatori del Servei d'Educació de Catalunya.
- Acomodació de la jornada escolar, especialment del temps destinat a l'àpat del migdia, a la franja horària més saludable possible en els ensenyaments universal i obligatori del Servei d'Educació de Catalunya.
- Avançament dels horaris de l'activitat extraescolar, amb l'objectiu de respectar el temps de convivència familiar de tarda i vespre, així com el temps de descans, respectant en tot moment l'horari lectiu del Servei d'Educació de Catalunya.

Compromisos i mesures

Compromisos i mesures a Argentona

Les propostes que sorgeixen de la sessió, tot tenint en compte les limitacions i barreres existents, són les següents:

- Establir una Taula de l'educació per a la Reforma Horària establida a Argentona, que integri els principals representants de la comunitat educativa i de l'administració responsable. La principal missió d'aquesta plataforma és materialitzar els canvis consensuats al Pacte del temps.
- Portar a terme un estudi sobre la viabilitat d'habilitar un espai per facilitar una franja horària saludable per als àpats a l'institut. Es proposa portar a terme una adaptació progressiva en funció de l'edat de l'alumnat (començant en primer lloc per l'alumnat més jove).

5.4. Taula sectorial 4: Restauració

Compromís Objectiu 2025

L'objectiu de la reforma horària ha de ser la millora de la compaginació de la vida familiar amb la professional i la cerca de més temps per a la cultura, l'oci i les activitats socials, respectant la llibertat individual de les persones a escollir com distribueixen el seu temps lliure. El sector de la cultura i l'oci seguirà atentament aquest procés, per tal d'adequar-se a la demanda i als hàbits de la societat, donat que en cap cas és motor del canvi.

Proposta

- Creació d'una taula de seguiment del canvi d'horaris i hàbits, que analitzi els diferents estudis i proposi mesures als diferents sectors, tenint en compte les seves diferències territorials i climàtiques.
- Ampliació progressiva dels horaris culturals i d'oci en la mesura que s'avancin els horaris des del teixit productiu i comercial.

Compromisos i mesures a Argentina

Un cop identificades les principals barreres i limitacions, es proposen les següents mesures:

- Plantejar una campanya de sensibilització a la ciutadania sobre horaris i hàbits saludables, de forma que:
 - a. Es porti a terme cicles de xerrades de sensibilització adreçats a diferents públics.
 - b. Es facin accions amb promocions i descomptes (per exemple, cafè gratis) en el cas que es dini o sopi en horaris més racionals.
 - c. S'elaborin estovalles explicatives dels ritmes circadianis.

Aquesta campanya es podria englobar en l'impuls d'una marca com Slow Food, de forma que donés un valor afegit als establiments que la impulsin.

D'altra banda, la campanya es podria promoure a nivell mediàtic, tenint cabuda en els diaris, ràdios o televisió.

6. LIDERATGE I GOVERNANÇA

6.1. El rol del grup motor

A Argentonà existeix un grup motor constituït per diferents persones interessades en l'impuls de polítiques públiques a favor de la reforma horària. El grup motor exerceix les funcions de comissió de seguiment i està adscrit a la Regidoria que lidera el Pacte del temps, i té com a finalitat assessorar el Govern municipal amb relació a les polítiques i actuacions que tenen una incidència sobre l'organització i l'ús del temps de la vida quotidiana, per avançar en la implantació de la reforma horària.

La Regidoria que lidera el projecte del Pacte del temps (a concretar) ha de tenir un caràcter transversal, per tal d'exercir, impulsar i fer seguiment del compliment del Pacte i de les mesures i compromisos que contempla.

6.2. Seguiment i avaluació

La Regidoria impulsora del Pacte del temps, d'acord amb el grup motor, fan el seguiment de l'aplicació de la reforma horària al llarg del període de transició per tal d'assolir l'Objectiu 2025.

Específicament cal promoure, des dels diferents àmbits de diàleg i concertació social, la coordinació i la col·laboració amb tots els òrgans de participació institucional i iniciatives privades preocupades per impulsar la reforma horària per enfortir la col·laboració institucional en aquesta matèria.

El Govern municipal, per mitjà de la regidoria competent d'aquest projecte i en coordinació amb el grup motor, ha de dur a terme una avaluació continuada de l'impacte del Pacte durant el període de transició, amb la participació de tots els sectors implicats i dels òrgans consultius existents, i elaborar un informe anual amb les conclusions d'aquesta avaluació.

Això comporta el disseny d'un calendari de trobades periòdiques del grup motor, així com una persona responsable a càrrec de la seva gestió.

L'informe d'impacte del Pacte, que s'ha de fer públic, ha d'ésser lliurat i debatut al Plenari municipal.

En el marc de la Setmana dels Horaris que se celebra cada any a Catalunya, el Govern municipal es compromet a presentar l'aplicació dels compromisos i mesures i resultats, així com la incorporació de noves mesures al Pacte.

6.3. Finançament

L'organització dels horaris d'acord amb aquest Pacte ha d'ésser un objectiu transversal de les polítiques públiques de l'Ajuntament, i a aquests efectes s'han de consignar les partides pressupostàries suficients per assolir-ho.

L'Ajuntament d'Argentona, a través d'aquest Pacte, adopta mesures que incentivin, fomentin i promoguin la reforma horària per fer-la efectiva en tots els àmbits de la vida quotidiana.

Els pressupostos municipals consignaran els recursos necessaris per garantir els objectius d'aquest Pacte a partir de la seva aprovació.

7. DICCIONARI

Acceleració horària: modificació dels horaris que permet l'assoliment dels propòsits de la reforma horària.

Competitivitat: capacitat d'una organització per produir i vendre productes o prestar serveis que puguin competir amb èxit en el mercat.

Descans: estat d'inactivitat o repòs del cos i de la ment.

Direcció per objectius: gestió de les organitzacions basada en el seguiment de resultats per part de les persones treballadores i els equips.

e-learning: procés d'aprenentatge més flexible que el presencial, ja que s'ajuda de suports tecnològics i pot contribuir a reduir el temps en desplaçaments.

e-treball: modalitat de treball basada en l'organització descentralitzada de tasques, que permet treballar fora de la feina mitjançant l'ús de la telecomunicació i la tecnologia de la informació.

Eixos d'acceleració: palanques a partir de les quals es pot impulsar la reforma horària. Principalment són el teixit productiu, l'educació i els serveis públics, i posteriorment, en la mesura que s'implementi la reforma horària en la societat, el comerç i el consum, la cultura i l'oci, i la mobilitat.

Flexibilitat horària pactada: capacitat d'adaptació als canvis de producció per part de les persones treballadores i de l'organització per atendre les necessitats de lleure, formació, conciliació o tot allò que considerin.

Franja horària de compra responsable: aposta per unes hores de compra que ajudin a combatre els horaris extensius actuals.

Hora punta: és l'horari de màxima audiència per a les televisions.

Horari comercial: limitació d'obertura al públic un màxim d'hores diàries i de diumenges per als establiments comercials dedicats essencialment a la venda al públic de mercaderies.

Horari educatiu: espai de temps en què es duen a terme les activitats lectives i, si n'hi ha, les complementàries i extraescolars.

Horaris flexibles: possibilitat, per part de les persones treballadores, de disposar d'una forquilla tant a l'entrada com a la sortida de la feina i per als temps dels àpats en la jornada laboral.

Horaris saludables: temps d'activitat, d'àpats i de descans que respecten els ritmes circadianis de les persones.

Iniciativa per a la Reforma Horària: impuls ciutadà, independent de qualsevol organització, format per un grup divers de persones expertes, unides per un objectiu comú, la transformació positiva en la nostra societat a través d'un canvi d'horaris. La seva activitat comprèn el període de 2014 a 2017.

Inventari Reforma Horària: eina d'autoavaluació per a organitzacions a partir d'un autodiagnòstic amb relació als horaris i la gestió dels usos del temps de tots els agents implicats.

Jornada laboral: nombre d'hores que dedica una persona treballadora a l'activitat per a la qual ha estat contractada, computades diàriament, setmanalment o anualment.

Jornada laboral anualitzada: procés que compta el temps de treball amb caràcter anual o pluriennal, incorporant una visió longitudinal de la trajectòria professional de les persones treballadores.

Jornada laboral compactada: jornada laboral amb un temps per a l'àpat que permet fer compatible el treball amb altres usos del temps (per exemple, de 9 a 13 hores i de 13.30 a 17.30 hores).

Jornada laboral intensiva: jornada laboral concentrada en una franja de matí i que no inclou temps per a l'àpat (per exemple, de 7 a 15 hores).

Jornada laboral partida: jornada laboral distribuïda en una franja de matí i una de tarda, amb un temps significatiu per a l'àpat (per exemple, de 9 a 14 hores i de 16 a 19 hores).

Mesures d'acceleració: conjunt d'accions que impulsen la reforma horària i que responen als eixos d'acceleració.

Nou horari: nova distribució del temps, basada en el respecte del ritme circadiari, derivada de l'aplicació del Pacte per a la Reforma Horària.

Objectiu 2025: moment en què es preveu assolir un canvi de tendència amb relació als horaris, assimilant-los amb els de la resta del món.

Pactes del temps: instruments dels quals es doten les corporacions locals per impulsar i concretar la reforma horària.

Període de transició: temps comprès entre l'entrada en vigor del Pacte i l'assoliment de l'Objectiu 2025.

Pla de transició: document que concreta els acords i l'operativitat dels instruments necessaris per tal d'assolir els objectius. Determina el règim d'ajuts tècnics i econòmics perquè la Generalitat i les corporacions locals puguin executar les tasques encomanades.

Diccionari

Plans de mobilitat d'empresa: conjunt de mesures per tal de garantir un accés més sostenible al centre de treball, així com generar mecanismes que facilitin la gestió de la mobilitat.

Presencialisme: tendència a restar més hores de les necessàries per a la producció d'un bé o servei, per part de les persones treballadores, disminuint així la productivitat de l'organització.

Prime time: vegeu 'Hora punta'.

Procés de concertació: actuació que pretén generar debat i diàleg, recollir reptes i oportunitats, i negociar i arribar a acords en els àmbits de: teixit productiu, educació, serveis públics, comerç i consum, cultura i oci, i mobilitat.

Procés Participatiu: actuació desplegada arreu del territori català per escoltar la ciutadania i recollir idees i propostes per fer efectiu i facilitar el procés de reforma horària.

Productivitat: mesura de l'eficiència de la producció.

Prova pilot: projecte consistent en un assaig amb l'objectiu de comprovar els avantatges de la reforma horària en una institució, organització o entitat.

Reforma Horària: iniciativa duta a terme amb l'esforç institucional i social, amb caràcter integral i sistematitzat i en un període concret determinat, que té com a objectiu modificar els usos del temps i implantar el nou horari.

Reunions operatives: espais de participació i decisió eficients i respectuosos amb el temps de tothom en les organitzacions i els equips de treball.

Ritme circadiari: el cicle regular de vint-i-quatre hores, aproximadament, dels processos bioquímics, fisiològics i emocionals inherents a l'activitat humana.

Salut: màxim grau de benestar físic, mental i social, que permet una vida autònoma, solidària i joiosa, i no tan sols l'absència de malaltia.

Son: estat de repòs uniforme d'un organisme. En contraposició amb l'estat de vigília, quan l'ésser està despert, el son es caracteritza pels baixos nivells d'activitat fisiològica (pressió sanguínia, respiració) i per una resposta menor davant estímuls externs.

Taules Quadrangulars: procés de concertació format pels agents socials a Catalunya (associacions empresarials i sindicats, agents institucionals i especialistes independents acordats pel conjunt), que té l'objectiu de negociar els acords facilitadors i s'ha d'orientar a la consecució d'una gestió del temps de treball exemplificadora.

Xarxa de Ciutats i Pobles per la Reforma Horària: conjunt d'ajuntaments compromesos amb l'impuls de mesures que afavoreixin la reforma horària als seus municipis.

ANNEX 1: RESUM DE COMPROMISOS I MESURES

SECTOR	N.	MESURA	OBSERVACIONS
Lleure	1	Planificar les tasques periòdiques de la gestió diària de l'entitat (com per exemple, la compra de material).	
	2	Millorar la comunicació interna entre els caps, com ara establint criteris clars en la dinàmica existent de la missatgeria instantània.	
	3	Establir un protocol de reunions amb bones pràctiques, amb els principals aspectes a tenir en compte en els espais de participació i decisió.	Cal tenir en compte els següents aspectes: <ul style="list-style-type: none"> - Es fa necessari separar el temps de sopar i la reunió, per tal d'assolir espais de decisió més operatius. - Cal introduir el rol de moderador de reunions. Aquest paper podria tenir caràcter rotatiu. - En el cas d'allargar-se la reunió més del previst, es poden deixar els punts pendents per a la següent reunió. - Per a disposar d'un mecanisme d'avís, es pot utilitzar un rellotge amb alarma, com ara un rellotge de cuina, per limitar els temps de paraula.
	4	Ajustar el número d'activitats a realitzar durant la jornada als campaments i sortides, per tal d'aconseguir una planificació més realista.	
Serveis municipals	5	Establir un Protocol per a reunions (tant internes com externes), rodes de premsa i canals de comunicació, per a optimitzar i racionalitzar el temps.	<p>Tenir en compte que cal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Establir si la reunió és necessària o es pot substituir per un format alternatiu (comunicat...) i si és necessari que assisteixi el directiu/responsable o es pot delegar en algú de l'equip. - Portar a terme una campanya de comunicació i sensibilització sobre els criteris establerts en el Protocol, tant a nivell intern (persones treballadores, responsables, directius i càrrecs polítics de l'ajuntament) com extern (ciutadania). - Limitar l'abast del Protocol a les reunions d'equip, de projectes i reunions de treball, internes o externes (excloure entrevistes o reunions d'òrgan col·legiat, comissions...).
	6	Equipaments esportius: portar a terme una interlocució amb les entitats esportives.	<p>Els objectius són:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sensibilitzar les entitats sobre la necessitat de practicar uns hàbits més saludables, en especial quant el temps de descans (presentant un

Annex 1: Resum de compromisos i mesures

SECTOR	N.	MESURA	OBSERVACIONS
Serveis municipals			document explicatiu al Consell d'esports). - Fer un mapa per tal d'identificar els espais buits a la ciutat i repensar l'ús d'aquests espais, per tal d'aprofitar escoles, gimnasos, etc. per als entrenaments, especialment per als mesos de març a juny i de setembre i octubre.
	7	Equipaments esportius: plantejar al personal dels equipaments (conserges) la necessitat de facilitar les condicions necessàries (nevera, microones...) per a dur a terme el sopar en una franja horària saludable (per tant, abans de l'horari de sortida, preferiblement cap a les 20 h).	
	8	Equipaments esportius: cobrar un preu simbòlic a les entitats per a l'ús dels equipaments, per, d'aquesta manera, sensibilitzar i donar valor a un recurs públic.	
	9	Festes populars: plantejar en la Comissió de la Festa Major l'avançament dels horaris; actualment hi ha dues hores clau, les 20:30 h i les 0 h. Es tractaria d'avançar tots dos horaris.	
	10	Festes populars: informar a la ciutadania, mitjançant cartellera a les parades de bus, sobre el servei de bus nocturn per a les festes de Les Santes de Mataró.	
	11	Servei municipal de promoció econòmica: portar a terme una campanya de comunicació per publicitar el servei de cita sota demanda (anunciar-ho al web, etc.).	
	12	Museu del càntir: portar a terme una enquesta d'assistència per valorar l'avançament en l'hora de tancament (19 h o 19:30 h).	
	13	Deixalleria: valorar la possibilitat d'obrir a les 15 h i obrir un parell de dies a la tarda a les 15 h.	
	14	OAC: fer una enquesta i portar a terme una anàlisi de les dades d'assistència. En el cas que sigui possible, de forma	

Annex 1: Resum de compromisos i mesures

SECTOR	N.	MESURA	OBSERVACIONS
		que el servei ofert no es vegi afectat, portar a terme una prova pilot (valorant l'impacte del canvi) on s'avanci una hora l'horari d'hivern de tarda (passar de 16 a 19 h a 15 a 18 h), en dues fases (en un primer moment 30 minuts, i finalment 1 hora).	document explicatiu al Consell d'esports). - Fer un mapa per tal d'identificar els espais buits a la ciutat i repensar l'ús d'aquests espais, per tal d'aprofitar escoles, gimnasos, etc. per als entrenaments, especialment per als mesos de març a juny i de setembre i octubre.
	15	Casal de la gent gran: avançar mig hora l'horari d'obertura i de tancament (actualment és de 15.30 h a 20 h).	
	16	Casal de la gent gran: ampliar l'horari d'obertura als matins (10 h a 13 h) del cap de setmana; plantejar en la Junta del Casal quina seria la millor fórmula, com ara l'autogestió per part de l'entitat.	
	17	Zona vermella (aparcament): avançar l'horari de la zona vermella, de 16 h a 19.30 h (actualment és de 17 h a 20 h).	
Educació	17	Establir una Taula de l'educació per a la Reforma Horària estable a Argentona, que integri els principals representants de la comunitat educativa i de l'administració responsable. La principal missió d'aquesta plataforma és materialitzar els canvis consensuats al Pacte del temps.	
	18	Portar a terme un estudi sobre la viabilitat d'habilitar un espai per facilitar una franja horària saludable per als àpats a l'institut. Es proposa portar a terme una adaptació progressiva en funció de l'edat de l'alumnat (començant en primer lloc per l'alumnat més jove).	
Restauració	19	Plantejar una campanya de sensibilització a la ciutadania sobre horaris i hàbits saludables.	Quant a aquesta mesura, es contempla: - Es porti a terme cicles de xerrades de sensibilització adreçats a diferents públics. - Es facin accions amb promocions i descomptes (per exemple, cafè gratis) en el cas que es dini o sopi en horaris més racionals. - S'elaborin estovalles explicatives dels ritmes circadianis. Aquesta campanya es podria englobar en l'impuls d'una marca com Slow Food, de forma que donés un valor afegit als establiments que la impulsin. D'altra banda, la campanya es podria promoure a nivell mediàtic, tenint cabuda en els diaris, ràdios o televisió.

ANNEX 2: PROTOCOL DE REUNIONS, RODES DE PREMSA I CANALS DE COMUNICACIÓ

Reunions internes i externes

1. Abans de les reunions...

- 1.1. Concretar les convocatòries de les reunions, especificant lloc i hora d'inici i d'acabament (identificar el número de participants de forma prèvia)
- 1.2. Realitzar i disposar d'ordre del dia, amb l'antelació suficient, per poder preparar la reunió i programar els diferents punts
- 1.3. El dia abans de la reunió, revisar la programació i confirmar l'assistència
- 1.4. Preveure possibles retards en les reunions prèvies i avisar l'equip o els assistents sobre el canvi en l'horari
- 1.5. En les reunions externes, avisar amb temps suficient, tant aviat com sigui possible (com a mínim 1 dia abans) als assistents, en cas de canvi
- 1.6. Sensibilitzar els participants sobre la necessitat de preparar prèviament les reunions de treball
- 1.7. Sensibilitzar els participants sobre la necessitat de ser puntuals a les reunions i avisar amb temps suficient sobre cancel·lacions i canvis (realitzar, si s'escau, una campanya de comunicació /sensibilització)
- 1.8. Concretar amb temps el motiu de les reunions amb la persona interlocutora
- 1.9. En les reunions amb la ciutadania o entitats, informar-se dels antecedents que hi puguin haver respecte el tema a tractar
- 1.10. En les reunions externes, revisar l'agenda de forma prèvia
- 1.11. En les reunions externes, disposar de tota la informació necessària per portar a terme la reunió

2. Durant les reunions...

- 2.1. Aprovar l'acta de la reunió anterior
- 2.2. Començar les reunions a l'hora prevista
- 2.3. Controlar el temps d'acabament de les reunions
- 2.4. Començar les reunions internes a partir d'una determinada hora, en funció de les necessitats personals de les mares i pares (per tal que puguin portar els infants a l'escola, per exemple)
- 2.5. Mantenir el dispositiu electrònic en silenci durant tota la reunió i mantenir l'atenció cap a l'interlocutor
- 2.6. Realitzar reunions de treball d'1 hora de durada com a màxim
- 2.7. Facilitar la tecnologia i la cultura organitzativa necessària per tal de poder compartir informació i documentació telemàticament

3. Després de les reunions...

- 3.1. Enviar l'acta de la reunió realitzada als participants, amb els acords adoptats i els temes pendents (en cas que siguin oficials)
- 3.2. Deixar constància als assistents dels acords més crítics i urgents que requereixen una actuació immediata
- 3.3. En cas de tractar-se d'una reunió de comandaments o responsables, transmetre la informació pertinent i necessària a l'equip
- 3.4. Contactar amb la persona interlocutora posteriorment a la reunió per assegurar que els acords presos estan en funcionament (per part del responsable corresponent)

Rodes de premsa i actes

4. Abans de les rodes de premsa i actes...

- 4.1. En els actes, concretar i comunicar l'hora d'inici i d'acabament (informar sobre la durada)
- 4.2. Facilitar a les persones involucrades la documentació necessària amb temps suficient per portar a terme actes operatius (continguts, localització, horaris, etc.)
- 4.3. Facilitar als periodistes les dades per tal que aquests disposin de la informació necessària per formular preguntes
- 4.4. Facilitar l'agenda de l'alcalde i els regidors el dia abans per conèixer la seva presència en actes

5. Durant les rodes de premsa i actes....

- 5.1. Arribar puntual als actes programats, i en cas de no ser possible, avisar als interessats
- 5.2. Mantenir el dispositiu electrònic en silenci durant tota la roda de premsa o acte
- 5.3. Respectar els temps d'intervenció en els actes
- 5.4. Sensibilitzar l'alcalde i els regidors sobre l'ús del temps en els torns de paraula dels plens

6. Després de les rodes de premsa i actes...

- 6.1. Enviar notes de premsa i fotografies de forma posterior i penjar la informació al web, així com a les xarxes socials, tant per actes com per rodes de premsa

Canals de comunicació

7. Ús dels diferents canals de comunicació (presencial, correu electrònic, etc.) de forma racional:

- 7.1. Utilitzar el correu electrònic per a qüestions formals adreçades a diferents persones
- 7.2. Posar en còpia a les persones corresponents en els correus electrònics
- 7.3. Utilitzar eines de gestió per compartir de forma transparent l'agenda (per convidar a cites, donar a conèixer esdeveniments, etc.)
- 7.4. Fer un ús racional de la missatgeria instantània, diferenciant l'aspecte formal (operatiu) i informal o relacional

Annex 3: Documents de referència

ANNEX 3: DOCUMENTS DE REFERÈNCIA

Aquesta és la bibliografia elaborada en el període de fonamentació, sensibilització, impuls de proves pilot i disseny de la reforma horària. Veuen la llum gràcies al compromís de moltes persones preocupades per la recerca i les polítiques públiques vinculades amb els horaris i els usos del temps al llarg de dècades a Catalunya.

Fonamentació

- Compareixença de la Iniciativa per a la Reforma Horària al Parlament de Catalunya. Comissió d'Estudi de la Reforma Horària (2014)
- Informe del CADS sobre la fonamentació del procés de Reforma Horària a Catalunya Informe final de la reforma horària al Parlament de Catalunya (2015)
- Informe del CTEESC sobre la gestió del temps de treball remunerat en el context de la reforma horària (2015)

Concertació

- Acord d'impuls laboral de la reforma horària. 10 objectius per a la negociació col·lectiva (2016)
- Document de debat per a les Taules Quadrangulars (2016)
- Bases per a l'impuls del Pacte per a la Reforma Horària (2017)
- Recomanacions del Consell Assessor per a l'impuls del Pacte (2017)

Eina d'autoavaluació d'organitzacions

- Inventari Reforma Horària. L'autoavaluació per a empreses (2016)
- Inventari Reforma Horària. L'autoavaluació per a entitats (tercer sector) (2016)
- Inventari Reforma Horària. L'autoavaluació per a entitats (associacionisme i voluntariat) (2016)
- Inventari Reforma Horària. L'eina d'autoavaluació per a ajuntaments (2017)

Adhesió municipal

- Model de moció municipal a favor de la reforma horària
- Nota de premsa: L'ACM i la FMC insten al món local a reformar els horaris col·lectius (2015)

Col·lecció Reforma Horària

- Catalunya versus Europa. Quins horaris tenim?
- Una dècada de polítiques de temps a Catalunya
- Temps+Social
- Inventari Reforma Horària. L'eina d'autoavaluació per a organitzacions
- Els municipis, motor de la reforma horària
- Posem-nos a l'hora. 100 motius per a la reforma horària
- Diaris de l'Iris. A 12 piulades de la reforma horària
- Anuari 2014
- Anuari 2015

- Anuari 2016
- Anuari 2017

Llocs webs de referència

- WWW.REFORMAHORARIA.GENCAT.CAT
- WWW.REFORMAHORARIA.CAT

